

Not: Personel gider oranının mevzuatın belirlediği oranlar üzerinde olması halinde çevre mühendisi istihdam edilebilmesi hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-5317265

22/12/2022

Konu: Çevre Mühendisi İstihdamının Gerekliliği

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün 07.11.2022 tarihli ve E-16443084-520[000]-4955877 sayılı yazısı.

..... Belediyesinin yıllık toplam personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usûl Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan miktara olan oranının, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen miktarı aştığından bahisle çevre mühendisi ve çevre görevlisi istihdamının gerekliği konusunda tereddütlerin giderilmesine ilişkin görüş talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin sekizinci paragrafında; *"Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir."* hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, mezkûr Kanununun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14 üncü maddesinin (a) bendinde, *"İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanununun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır..."* hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 30/7/2019 tarihli ve 30847 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde çevre görevlisi *"Faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan veya neden olabilecek, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin çevreye ilişkin kanun ve ikincil düzenlemelere uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, çevre mühendisi dışındaki çevre yönetimi hizmeti yeterli belgesine sahip görevliyi"* şeklinde, çevre mühendisi ise *"Faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan veya neden olabilecek, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin çevreye ilişkin kanun ve ikincil düzenlemelere uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, çevre yönetimi hizmeti yeterli belgesine sahip çevre mühendislerini"* şeklinde tanımlanmıştır.

Mezkûr Yönetmeliğin "Mükellefiyetler" başlıklı 7 nci maddesinde; çevre görevlisi ve çevre mühendisine, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunun, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının değerlendirilmesini ve rapor hâline getirilmesini gerçekleştirmek üzere "*İç tetkik raporu*" hazırlama görevi tevdi edilerek inceleme vazifesini deruhte etmeleri sağlanmıştır.

Bu kapsamda, 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe **17/4/2022 tarihinde yapılan değişiklikle "Çevre mühendisi ve çevre görevlisi istihdamı" başlıklı Ek 6 ncı maddesinde**, "*(1) İl belediyeleri ile 50.000 üzeri nüfusa sahip mahalli idarelerde en az 2 çevre mühendisi veya çevre görevlisi, 20.000-50.000 arasında nüfusa sahip mahalli idarelerde en az 1 çevre mühendisi veya çevre görevlisi bulundurulur. 20.000'den az nüfusa sahip mahalli idarelerde çevre mühendisi veya çevre görevlisi bulundurulur ve/veya çevre danışmanlık hizmeti alınır. Mahalli idare birliklerinde en az 1 çevre mühendisi veya çevre görevlisi bulundurulur.*" hükmü getirilmiştir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

-Çevre mühendisi ve çevre görevlisi istihdamında alternatif olarak sadece 20.000'den az nüfusu olan belediyeler için çevre danışmanlık hizmeti alınması imkanı getirildiği, bunun haricinde herhangi bir alternatif veya istisnaya yer verilmediği ve anılan Yönetmelikte yapılan söz konusu değişikliğin 17/4/2022 tarihi itibarıyla getirilen bir yükümlülük olduğu da göz önünde bulundurularak mahalli idare birlikleri ile 20.000-50.000 arasında nüfusa sahip belediyeler için en az 1 çevre mühendisi veya çevre görevlisi istihdam edilmesi gerektiği,

-Belediyenin yıllık toplam personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usûl Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan miktara olan oranının, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen miktara aşması durumunda, Bakanlığımızdan "istihdam izni" alınarak ilgili mevzuat hükümlerine uyulması kaydıyla personel istihdamının mümkün bulunduğu,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Dağıtım:

Gereği:

..... Belediye Başkanlığına

Bilgi:

..... VALİLİĞİNE (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü